

Årsmelding 2025 for Berg, Rokke og Asak historielag

Årsmøtet for 2025 ble holdt 13. februar i Tistedalshallen med 29 medlemmer til stede. Blant sakene ble det bl.a. drøftet et forslag til bruksrettskontrakt for Berg bygdetun mellom Halden kommune og BRA historielag. Resultatet av valget ble som følger:

Leder:	Yngvar Holt	ny, 1 år
Styremedlem:	Egil Brekke	gjenvalg 2 år
Styremedlem:	Bjørn Brevig	gjenvalg 2 år
(Styremedlem:	Andreas Erichsen	var ikke på valg)
(Styremedlem	Laila Torp	var ikke på valg)
Varamedlem 1:	Ragnhild Løberg	ny, 1 år
Varamedlem 2:	Ole Morten Furuset	ny, 1 år
Varamedlem 3:	Arnstein Vold gjenvalg,	1 år
Revisor:	Evalill Røsnæs	ny, 1 år
Revisor:	Gyda Amundsen	gjenvalg, 1 år
Valgkomité:	(Ole Roald Amundsen	gjenvald 1 år)
	(Gro Bjerén	gjenvald 2 år)
	Torill Dahl	ny, 3 år

Etter årsmøtet fortalte Egil Hult fra TTIF historien om Tistedalshallen, fra det første spadetaket i 1988 til ferdig utvidelse i 2024.

På første styremøte konstituerte styret seg slik:

Leder (valgt på årsmøtet):	Yngvar Holt
Nestleder:	Egil Brekke
Kasserer:	Bjørn Brevig
Sekretær:	Andreas Erichsen
Styremedlem	Laila Torp

Styrets arbeid

Styret har i perioden avholdt 7 styremøter og behandlet 21 ulike saker. Styremøtene har for det meste vært holdt i bryggerhuset ved Rokke skole. Flere av styremedlemmene er engasjert i lagets øvrige komiteer og grupper. Vi bruker StyreWeb for medlemsregister, utsendelser, regnskap, arkiv og hjemmeside. Vi har egen hjemmeside, og Facebook-gruppa har snaue 1700 medlemmer, omtrent som i fjor.

Historielaget blir invitert til å delta på møter med både offentlige og frivillige instanser.

Representasjoner i 2025:

- Flere møter med Halden kommune og Østfoldmuseene vedr. Berg bygdetun.
- Flere møter som medarrangør av historieseminar i Fredrikshalds teater.
- Østfold historielags årsmøte i Rygge.
- Medarrangør for kulturvandring i Halden.
- Bidragsyter for Haldenserlunsj (foredrag) på Halden museum.
- Møte mellom Halden kommune og frivillige lag for å opprette en kulturminneportal.
- Frivillighetssamling i Halden.
- Møte med Halden kommune og de andre historielagene.
- Østfold historielags tillittmannssamling i Råde.

Vi har dessuten vært synlig til stede med stand både under familiedag ved Berg kirkestue, Haldendagen og sensommerstevnet på Gamle Prestebakke.

Møter og vandringer

I april hadde vi i samarbeid med Idd og Enningdalen historielag en fellestur til Brekke og Ganerød under kyndig ledelse av Svein Norheim. Fra riksveien samkjørte vi innover til Brekke, der det ble orientert om byggingen av de gamle slusene konstruert av Engebret Soot, kraftstasjonen og de nåværende slusene. Deretter kjørte vi mot Ganerød med stopp ved den gamle overgangen over Stenselva. Her ble det fortalt om krigshistorien og Karl XII's angrep i 1716 og 1718. Siste stopp var dammen på Ganerød med rester av tømmerrenne og ruin etter sagbruket. Her ble det fortalt om husmannsplassene under Holene, og historien om fiskeklekkeriet i Ganerødelva.

Også i sommer ble det KulTURvandring i Halden hver torsdag. Dette takket være samarbeid mellom de tre historielaga og Fortidsminneforeningen. Vårt bidrag denne gang var en kveld på Berg bygdetun. Tor Sørbrøden fortalte historien om stedet, og flere andre av lagets medlemmer viste fram det flotte bygdetunet både ute og inne i bygningene. I likhet med turen til Brekke og Ganerød, lagde Jens Christian Strandos en film fra arrangementet, disse er å se på YouTube.

I september inviterte vi til husmannsplass-vandring i Rokke. Plassen Østre Bergsmark under Korset er merket av husmannsplassgruppa, og vi fikk høre om historien til stedet av Yngvar Holt. Det ble også snakket om Bergsmark nordre, Bergsmark vestre og Korsetdalen. Vandringen var ca. 3 km til sammen.

En annen ting vi gjorde i september, var å invitere til årets frivilligsamling. Dette er et arrangement for spesielt inviterte medlemmer som på en eller annen måte har gjort en innsats for laget gjennom året. I år var samlingen lagt til Berg kirkestue, der vi først fikk orientering og omvisning i det nye pilegrimsherberget i stabburet av Øystein Bakkevig. Deretter ventet spekemiddag inne i kirkestua, før Laila Torp fortalte med ord og bilder om pilegrimstur i Trøndelag.

Med mål om mye aktivitet på Halden museum, arrangeres det korte foredrag kalt «Haldenserlunsj» hver fjortende tirsdag i kafeen. Foredrag holdes av representanter fra de lokale historielaga og andre frivillige. Som takk for at vi bidrar, stiller Østfoldmuseene seg til disposisjon for foredrag på våre medlemsmøter. I november kom derfor etnolog Bodil Andersson på besøk til oss på Rokke skole for å lære oss om likheter og forskjeller i mattradisjoner på hver side av svenskegrensa. Hun hadde dessuten med seg bakverket svenskekake, som vi fikk smake på. Det ble et vellykka møte med et interessert publikum som bidro mye med mange spørsmål og anekdoter. Samarbeidet med museet fortsetter i 2026, vi vil bidra med et par foredrag på «Haldenserlunsj» allerede nå i vinter og vår 2026.

På julemøtet i desember var vi 26 medlemmer som hygget oss med tradisjonell julemiddag. Vi synes det er greit å bytte på litt hvor i distriktet vi er, så det ble Rød skole i Torpedalen denne gang. Direktør for Haldenvassdragets kanalselskap, Terje Kristiansen, fortalte historien om Haldenkanalen.

Bergsokningen

Redaksjonskomiteen for årboka har i 2025 bestått av Solveig Mellevold, Dag Friberg, Gerd Strand og Heidi Mustorp. Det ble også i år ei bok med spennende og interessante historier, og skal vi tro bokkomiteen, er det fortsatt nok av stoff å ta av. Lanseringsfesten med middag ordnet av Dag Friberg var en velfortjent påskjønnelse til bidragsyterne. Bergsokningen selges i bokhandlere og noen lokale bedrifter og deles for øvrig ut til flere eldreinstitusjoner i vårt nærmiljø. Dessuten solgte vi bøker på familiedag ved Berg kirkestue, på Haldendagen, på sensommerstevnet på Prestebakke, julemarkedet på Østgård og på julemarkedet i Rokke.

I 2024 ble det kjøpt inn et strandflagg med logoen vår for bedre synlighet på stands. I 2025 har vi dessuten kjøpt inn et fint partytelt, samt en «roll-up» til samme formål.

Husmannsgruppa

Husmannsgruppa har i 2025 bestått av Trond Glomsrød, Jack Vegstein, Egil Brekke, Bjørn Brevig og Jan Erik Sørli. De registrerer og merker bosteder og kulturminner. Det er foreløpig flest husmannsplasser i Asak og Rokke, men det er heller ikke ferdig her. Det som merkes registreres i det nasjonale arkivet Kulturminnesøk, slik at det er tilgjengelig for allmennheten.

Fotogruppa

Jon Erling Lindquist og Jens Christian Strandos har i 2025 holdt bryggerhuset åpent hver 2. mandag i måneden utenom sommermånedene. De samler inn gamle bilder fra Berg gjennom å digitalisere og katalogisere dem. Medlemmene oppfordres fortsatt til å møte opp med gamle bilder for at de kan bli tatt vare på for ettertida.

Berg bygdetun

I tillegg til kulturvandring, arrangerte vi også aktivitetsdag på Berg bygdetun for et trinn ved Tistedal skole i juni. Vi hadde aktiviteter både i smia, Helgerødstua og utendørs.

Styret brukte i 2024 mye tid på å få orden på tilsynelatende uavklarte eierforhold på stedet, og nå har Halden kommune endelig vedkjent seg eierskapet ikke bare til grunnen, men også til bygningene (unntatt smia, som er vår). Kommunen har imidlertid

gjort det klart at de ikke har noen ressurser til å gjøre noe med bygningene. Østfoldmuseene har også sagt at de heller ikke vil ha noe engasjement for stedet framover.

Til årsmøtet i 2025 presenterte styret forslag til en bruksrettskontrakt mellom Halden kommune og BRA historielag, der historielaget står som bruker og utvikler av stedet. Fra før hadde vi hentet inn anbud og tegninger til et servicebygg med toaletter. Årsmøtet gav styret tilslutning til å gå videre med prosjektet. Etter drøftinger på årsmøte og i styret i etterkant, har vi i 2025 imidlertid lagt prosjektet på is. Velforeningen i boligområdet rundt bygdetunet, avsto på sitt årsmøte i 2025 å engasjere seg for stedet sammen med oss. Vi har kommet fram til at et lite historielag med begrensede ressurser ikke kan ta på seg et så omfattende ansvar for Berg bygdetun som den framlagte bruksrettskontrakten la opp til.

I stedet har vi fått i stand en mindre forpliktende og omfattende vedlikeholdsavtale med kommunen, som nå er undertegnet. Historielaget vil ta ansvar for gressklipping og annet forefallende vedlikehold. I avtalen står at vi får 25 000 kroner årlig for dette (indeksreguleres fra 2027), en sum vi også har fått de siste åra. Ny gressklipper og ryddesag har vi kjøpt på Veng, vi har fått pengegave fra Berg sparebank på kr 56 000,- til formålet. Vi har klippet gresset på bygdetunet flere ganger i 2025 også, men da med privat utstyr.

Vi fortsetter å legge press på at kommunen følger opp sine forpliktelser for stedet de eier. Vi har i møte i august 2025 avklart følgende med kommunen og Østfoldmuseene, som vi vil følge opp videre i 2026:

1. Tyverialarm: Halden kommune tar seg av en enkel tyverialarm i Helgerødstua.
2. Forsikring av både bygninger og inventar: Halden kommune følger opp sine forsikringer.
3. Inventar: Østfoldmuseene har tidligere sagt at de ser for seg å ta ut noen verdifulle gjenstander og erstatte med kopier. Inventaret er gitt i gave av bergsokninger, så en slik avtale mener vi at historielaget ev. må være med å formalisere hvis det skal bli aktuelt.
4. Skilting: Vi følger opp manglende skilting ved BRA-veien med fylkeskommunen.

5. Innkjørsel: Halden kommune har lovet å utbedre innkjørsla til bygdetunet.

For å synliggjøre historien og vår tilknytning til stedet, vil historielaget be om tillatelse fra kommunen til å sette opp infoskilt ved bygningene i 2026, slike som ved husmannsplassene.

Bryggerhuset

Historielaget disponerer bryggerhuset ved Rokke skole eid av Rokke bygdelag, gratis mot vedlikehold. I 2025 fikk vi malt huset utvendig på dugnad. Huset har vært benyttet til våre styremøter og kontor og lager for fotogruppa, redaksjonskomiteen og husmannsplassgruppa. Det er mulig å leie bryggerhuset av oss for alle med behov for et lite møtelokale.

Jellhaug

Etter prosjektet i 2024 hvor vi fikk ordnet ny LED-belysning, har det så vidt styret kjenner til ikke vært aktivitet fra historielagets side i 2025.

Økonomi

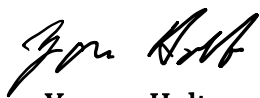
Historielaget har en sunn økonomi. Regnskapet for 2025 viser et lite overskudd på snaue 3000 kr i forhold til det store overskuddet i 2024 på snaue 75 000 kr.

Hovedendringene består av lavere boksalg og et par utestående store fakturaer. Gaver og tilskudd er vesentlig redusert, men her skal det sies at i 2024 fikk vi to ekstraordinære tilskudd, som er med å forklare dette.

Medlemmer pr. 1.1.2026:

Antall enkeltmedlemmer:	89 (95 stk. i 2025, 100 stk. i 2024)
Antall familiemedlemmer:	86 (85 stk. i 2025, 92 stk. i 2024)
Antall æresmedlemmer:	2 stk.
Totalt:	177 stk. (182 stk. i 2025, 194 stk. i 2024)

Styret retter en stor takk til alle som har stilt seg til disposisjon ved våre arrangementer og til annen engasjement for laget i 2025!

Yngvar Holt
leder

Egil Brekke
nestleder

Bjørn Brevig
kasserer

Andreas Erichsen
sekretær

Laila Torp
styremedlem